

Q&A windenergie - samenbernheze.nl

Vraag	Antwoord
Waarom wil de gemeente zelf meer duurzame energie opwekken?	De gemeente Bernheze wil in lijn met de klimaatdoelstellingen in 2050 CO2-neutraal zijn. Dat wil zeggen dat alle energie die in Bernheze wordt gebruikt, bestaat uit energie die in Bernheze duurzaam wordt opgewerkt. Om dit doel te behalen is een mix aan ontwikkelingen nodig, waarvan windenergie een belangrijk onderdeel is. Om te bepalen hoeveel, waar en hoe er duurzame energie moet komen, zijn afspraken gemaakt in de Regionale Energie Strategie. Daarin staat dat elke gemeente in de regio zélf een zoekgebied voor wind gaat aanwijzen. Dit is wat de gemeente Bernheze nu aan het onderzoeken is.
Waarom moet dat met windenergie?	Windmolens wekken duurzame energie op. Daarmee dragen we bij aan het verminderen van klimaatverandering. Daarnaast schijnt de zon niet altijd even fel en waait de wind niet altijd even hard. Dus allebei is nodig. Met een windpark ontstaat ook lokale bedrijvigheid, zoals stroomverkoop, inzet van lokale aannemers en het beheer. Het geldt dat met een windpark verdiend wordt, komt ten goede aan de bewoners in de omgeving. Voorbeelden daarvan zijn rente op obligaties, vergoedingen en korting op de energierekening. Door middel van een gebiedsfonds kunnen lokale projecten ondersteuning krijgen en gerealiseerd worden.
Welk besluit moet de gemeente straks nemen?	De gemeenteraad neemt begin volgend jaar een besluit over 1 zoekgebied voor wind en de voorwaarden waaronder hier een windpark kan worden ontwikkeld (windbeleid).
Op basis waarvan neemt de gemeente dit besluit?	De gemeente zal op basis van de input van omwonenden en de uitkomsten van de haalbaarheidsstudie de belangen afwegen en besluiten wat de meest logische grenzen van dit zoekgebied zijn. Het moet een gebied zijn met voldoende ontwikkelruimte om aan de doelstelling van windenergie in Bernheze te voldoen. En waarbij de initiatiefnemer de ruimte heeft om verschillende opstellingen van windturbines te onderzoeken, rekening houdend met de omgeving.
De gemeenteraad beslist over een zoekgebied, maar ook over de voorwaarden voor ontwikkeling: het windbeleid. Om wat voor voorwaarden gaat het?	De gemeente neemt voorwaarden voor de ontwikkeling van een windpark op in het windbeleid. Deze voorwaarden gaan over de verwachtingen van de gemeente over de inspanningen en resultaten van een initiatiefnemer. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om de manier waarop belanghebbenden worden betrokken en kunnen meedenken over de plannen (procesparticipatie) of de manier waarop zij financieel kunnen deelnemen (financiële participatie). Ook kan het beleid ingaan op de mate van lokaal eigendom.
Wat is al door de gemeenteraad besloten?	De gemeenteraad heeft op 27 mei 2021 de Regionale Energie Strategie (RES) 1.0 vastgesteld. Hierin staat dat elke gemeente in de regio een zoekgebied voor windenergie moet aanwijzen. De RES 1.0 omschrijft ook hoeveel duurzame energie per gemeente opgewekt moet worden. Voor Bernheze is dat 0,06 TWh.
Hoe duurzaam is een windmolen qua CO2 uitstoot?	Eén windturbine voorkomt de uitstoot van vele duizenden tonnen CO2. De hoeveelheid energie (en CO2) die nodig is om een windturbine te fabriceren, te plaatsen, te onderhouden en na twintig jaar te verwijderen (de hele levenscyclus), wordt door een windturbine in drie tot zes maanden uit de wind teruggewonnen. (zie o.a. https://www.milieucentraal.nl/klimaat-en-aarde/energiebronnen/windenergie/)
Wanneer is een gebied geschikt voor windenergie?	Een gebied moet aan allerlei criteria voldoen om geschikt te zijn voor windenergie. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om: Harde criteria:

	• Minimale afstanden tot bedrijven, infrastructuur, wegen, kabels en leidingen • Wettelijke normen, zoals geluid en slagschaduw zijn verwerkt door een minimale afstand van 400 meter vanaf woningen aan te houden. Beoordelingscriteria: • Landschap • Cultuurhistorie en archeologie • Natuur en ecologie • Financiële haalbaarheid • Netinpassing
Hoe word ik als inwoner of betrokkene op de hoogte gehouden en kan ik meedenken over de plannen?	Op verschillende manieren kunt u als inwoner of betrokkene meedenken en aangeven wat u belangrijk vindt bij de ontwikkeling van windenergie. Hiervoor organiseren we informatiemarkten, een webinar, keukentafelgesprekken en een online enquête. Op de pagina 'denk mee' (https://samenberneheze.nl/wind/denk+mee-wind/) vindt u de momenten en manieren waarop u kunt meedenken. Uw input wordt meegenomen in het besluit dat de gemeenteraad begin 2022 neemt.
Wie gaat het windpark ontwikkelen?	Er is nog geen ontwikkelaar. De gemeente wil dat de ontwikkeling zo veel mogelijk door een burgerinitiatief wordt gedaan. Dat betekent dat een energiecoöperatie ontwikkelaar en eigenaar wordt van het windpark en dus vanaf het begin meebeslist en investeert.
Waarom wordt er een afstand van 400 meter van woningen afgehouden (en in Duitsland 1000 meter)?	In Nederland geldt geen afstandscriterium. Wel zijn er normen voor bijvoorbeeld geluid. Op basis van die normen is het nodig én wenselijk om minstens 400 meter afstand te houden van woningen. Uiteraard bestaat wel de wens om meer afstand te houden en om ook op andere manieren hinder te voorkomen. Dit is nadrukkelijk onderdeel van het proces van burgerparticipatie, waarin de gemeente en mogelijke ontwikkelaar kaders zullen schetsen/bepalen.
Mocht de gemeenteraad een zoekgebied en de voorwaarden vaststellen, wat gebeurt er dan?	Nadat er een zoekgebied is vastgesteld, zal een initiatiefnemer samen met de omgeving moeten onderzoeken wat het meest haalbare plan is.
Hoeveel windturbines komen er?	Het aantal turbines is nog niet bekend. Ook de precieze locatie en de grootte zijn nog niet bekend. Voor de uitgevoerde haalbaarheidsstudie is wel uitgegaan van een aantal uitgangspunten. Deze zijn belangrijk om tot een haalbaar plan te kunnen komen. Om een haalbaar plan te hebben is in deze studie uitgegaan van in ieder geval 3 windturbines met een ashoogte van circa 165 meter, en tiphoogte van circa 250 meter.
Hoe hoog worden de windturbines?	Dat is nog niet bekend. Voor de haalbaarheidsstudie is uitgegaan van een bepaalde hoogte, maar dat staat niet vast en wordt ook niet in het windbeleid of via het zoekgebied vastgelegd. Uiteindelijk bepaalt degene die het windpark ontwikkelt, hoe het windpark eruit komt te zien: waar, hoeveel en hoe hoog. Dit moet ook allemaal worden onderbouwd bij de omgevingsvergunningen.
Welke afstemming heeft plaatsgevonden met omliggende gemeentes?	De afstemming met omliggende gemeenten heeft plaatsgevonden tijdens het bepalen van de Regionale Energie Strategie (vastgesteld door de raad in mei 2021). Daarbij is afgesproken dat elke gemeente een eigen zoekgebied zou onderzoeken. Met die opdracht is de gemeente aan de slag gegaan. De gemeente Den Bosch is geïnformeerd over deze potentiële zoekgebieden. De ligging van de potentiële zoekgebieden is bepaald door ruimtelijke randvoorwaarden. Of een zoekgebied al dan niet langs de gemeentegrens ligt, is geen criterium. Gemeentegrenzen zijn ook niet bepalend voor voor- of nadelen, informatie of uitnodiging.
Wat houdt burgerparticipatie in?	De gemeente streeft naar maximale burgerparticipatie. Dit betekent dat de gemeente plannen graag voor en door de omgeving (Bernheze, Vinkel)

	vormgegeven ziet worden, met maximale 'lokale lusten'. Bij een windpark kan dit in de vorm van lokaal eigendom. Een lokale energiecoöperatie kan de opbrengsten van het windpark inzetten voor lokale doelen. Het is de wens van de gemeente dit zo lokaal, open en coöperatief te laten gebeuren.
Welk burgerinitiatief is betrokken?	Naar aanleiding van bijeenkomsten van de Energieweverij (https://www.bernheze.org/inwoners-en-ondernemers/duurzaamheid/energieweverij/) is een burgerinitiatief ontstaan. Dit initiatief is zich nu aan het organiseren. Dit houdt onder andere in dat zij nadenken over hoe zij een windpark zouden kunnen ontwikkelen in lokaal eigendom.
Op welke manier kan ik betrokken raken bij het burgerinitiatief?	Neem contact op met BECO; zij kunnen u verder helpen. U kunt meedenken en/of lid worden van de coöperatie.
Wat is het effect van windturbines op de gezondheid?	Uit de op dit moment beschikbare wetenschappelijke onderzoeken is onvoldoende bewijs dat windturbinegeluid, of het wonen in de buurt van windturbines kan leiden tot gezondheidsklachten. Wel kan windturbinegeluid of slagschaduw leiden tot hinder. Ernstige hinder kan indirect leiden tot andere gezondheidsklachten. Om hinder zoveel mogelijk te beperken gelden er geluids- en slagschaduwnormen. Voor een uitgebreide toelichting hierop verwijzen wij naar de factsheet 'Gezondheidseffecten van windturbinegeluid' opgesteld door het RIVM. Zie daarvoor: https://www.rivm.nl/sites/default/files/2021-08/Factsheet-windturbines.pdf
Hoe zit het met geluidsoverlast van windturbines?	De precieze geluidscontour wordt inzichtelijk gemaakt in de onderzoeksfase, als verschillende posities en verschillende soorten windturbines worden onderzocht. Uiteraard moet het plan voldoen aan de dan geldende regelgeving en moeten omwonenden geïnformeerd worden tijdens dit onderzoek. We zijn nu bezig met het vinden van potentiële zoekgebieden. Daarvoor is het voldoende om uit te gaan van eerdergenoemde criterium van 400 meter vanaf elke woning.
Hoe zit het met slagschaduw van windturbines?	De precieze slagschaduw wordt inzichtelijk gemaakt in de onderzoeksfase, als verschillende posities en verschillende soorten windturbines worden onderzocht. Uiteraard moet het plan voldoen aan de dan geldende regelgeving en moeten omwonenden geïnformeerd worden tijdens dit onderzoek. Slagschaduw is gemakkelijk technisch te beheersen, omdat op voorhand berekend kan worden waar en wanneer er slagschaduw is. Met een detectiesysteem kan de windturbine worden stilgezet als de slagschaduw hinderlijk is. Een initiatiefnemer kan in afstemming met de omgeving ook aanvullende afspraken maken om de hinder van slagschaduw nog meer te beperken.
Wat is het effect op de natuur?	Een initiatiefnemer moet tijdens de onderzoeksfase met ecologisch onderzoek aantonen wat de effecten op flora en fauna zijn, of er compenserende maatregelen moeten worden genomen en welke dat zijn. Dit wordt getoetst aan de dan geldende regels en aan gemeentelijk en provinciaal beleid. Een voorbeeld van een maatregel is dat in een bepaalde periode niet mag worden gebouwd vanwege het broedseizoen van vogels. Of dat windturbines worden stilgezet voor vleermuizen of bij vogeltrek.
Wat is het effect op de verkoopbaarheid van mijn huis?	In Nederland gelden regels voor het compenseren van eventuele waardedaling van een woning. Dat verloopt via een planschadeprocedure via de gemeente. De gemeente zal de planschade verhalen op de

	ontwikkelaar van het windpark. Een initiatiefnemer kan in afstemming met de omgeving ook aanvullende afspraken maken voor het betalen van planschade. Bijvoorbeeld door onderling een bedrag te bepalen, zodat een uitgebreide en lange planschadeprocedure niet nodig is.
Waarom waren windturbines op bedrijventerrein Heesch-West in het verleden niet mogelijk? Wordt er rekening gehouden met de luchtkwaliteit, het geluid en het uitzicht van Heesch-West?	Uit de haalbaarheidsstudie komt Heesch-West niet naar voren als haalbare locatie. Dit heeft met name te maken met de afstand tot woningen (minimaal 400 meter). De gemeenteraad heeft eerder besloten om windmolens op Heesch-West niet toe te staan. Dit had ook te maken met de afstand tussen bedrijven en windmolens. Er wordt rekening gehouden met alle relevante vormen van hinder, waaronder geluid en luchtkwaliteit. Dat gebeurt in een zogeheten milieueffectrapportage (MER). Die wordt gemaakt wanneer een bestemmingsplan wordt aangepast. In Bernheze zijn we nog niet zo ver. De gemeente onderzoekt eerst waar ruimte is voor windmolens.
Kunnen de windturbines ingepast worden op het elektriciteitsnet?	Inpassing op het net zal waarschijnlijk gaan via Onderstation Oss. De potentiële zoekgebieden liggen in 'potentieel congestiegebied'. Dit betekent dat er mogelijk op dit moment geen capaciteit gereserveerd kan worden bij Enexis om aangesloten te worden op onderstation Oss. Enexis verwacht het elektriciteitsnet te verzwaren in 2024 om zo de congestie rondom de potentiële zoekgebieden (deels) te verhelpen. Vooralsnog lijkt congestie daarom niet direct een risico voor de toekomstig te realiseren windenergie in Bernheze.